

Mei 2010

47ste JAARGANG
No. 1

NATZWEILER BERICHTEN

VAN DE

"STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS"

=====

BESTUUR

Voorzitter interim:

**Mr P.J.Ph. Dietz de Loos
Postbus 453
2240 AL WASSENAAR
Tel: 070 – 5129263**

Secretaris:

**R. Schutrup
Burg. Wijnaendtslaan 15
3042 CA Rotterdam
Tel: 010 - 4622384**

Secretaris buitenland:

**Mr P.J.Ph. Dietz de Loos
Postbus 453
2240 AL WASSENAAR
Tel: 070 - 5129263**

Penningmeester:

**M.J. Vogelzang – de Loos
Eosstraat 5-3
1076 DK Amsterdam
Tel.: 020-6629822/Mob: 06-51803406
e-mail: marjolijndeloos@gmail.com**

Financieel adviseur:

**Rutger Bakels
Koningin Emmalaan 9b
1405 CJ Bussum
Tel: 035 - 6936733**

Giro Stichting 394148

Redactie:

**N. Planjer & M. de Loos
P/a Mient 42
2564 KP DEN HAAG
Tel: 070-3606796
E-mail: nplanjer@hotmail.com**

INDEX

	Pag.
1. Bestuur	1
2. Index	2
3. Van de Redactie:	3
4. Van het bestuur	4
5. Mededelingen:	
a. bedankjes	4
b. familieberichten	4
c. overige	4
6. Conferentie COVVS	5
6. Ter ontspanning	7
7. Natzweiler Struthof voor 1941	8
8. Geboortedata oud-Natzweilers	9
9. Kalender jaarlijkse evenementen	10
10. Van de Penningmeester	11
11. De Giroloterij	11
12. Uit de krant	12
13. Boekbespreking	15
14. Stichting Cogis	16
15. Colofon	17

VAN DE REDACTIE

Heb je nog foto's van de Natzweilerreis 2009? Zo ja, zou je die aan de redactie kunnen mailen/sturen?

Bij voorbaat dank.

Namens het bestuur,
de redactie

MEDEDELINGEN:

a. bedankjes

b. familieberichten

Van de heer Theo Reus kregen wij bericht dat **Leo van der Tas** is overleden in de maand november 2009. Helaas hebben wij van zijn familie geen nadere berichten ontvangen. De Vriendenkring van oud-Natzweilers wenst familie, vrienden en kennissen sterkte toe met het verwerken van dit verlies.

c. overige

Nationaal Monument Kamp Vught. Op 20 mei verschijnt de cd 'Wie' met als extra de film 'Het Kwaad Buiten', die wordt uitgegeven door Nationaal Monument Kamp Vught. Nationaal Monument Kamp Vught heeft in samenwerking met een aantal artiesten een originele, aansprekende manier gevonden om de vele verhalen te presenteren die verbonden zijn met concentratiekamp Vught. Het herinneringscentrum bestaat in 2010 twintig jaar en realiseerde vanwege dit jubileum een cd die een breed publiek zal aanspreken. Op 20 mei wordt de CD 'Wie' gepresenteerd. Meer informatie via: telefoonnummer 073 656 67 64.

Herdenking in Nationaal Monument Kamp Vught. Op 4 mei werd de jaarlijkse openbare dodenherdenking gehouden met een welkomstwoord van Jeroen van den Eijnde, directeur. Mr. Frank Houben heeft een toespraak gehouden en Maryam Aloui, één van de winnaars van de landelijke gedichtenwedstrijd van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, droeg haar gedicht 'Niets meer' voor. Arthur Umbgrove verzorgde de muzikale bijdrage

Tot 10 mei is in het herinneringscentrum nog de expositie "Liefde in oorlogstijd: vlinders in de buik in de jaren '40" te zien. Zie voor meer informatie www.nmkampvught.nl of bel 073-6566764.

Donderdag 20 mei: opening expositie. Op donderdag 20 mei opent in **Nationaal Monument Kamp Vught** en in het Vughts Historisch Museum het grote, gevarieerde project 'Zichtbare herinneringen...een confrontatie met terreur'. Alle activiteiten in dit kader richten zich op de nog weinig bekende relatie tussen de omwonenden en het concentratiekamp op de Vughtse Heide.

HET VERANKEREN VAN HET VERLEDEN IN DE TOEKOMST

Wij organisaties die zich bezig houden met herdenken en overdragen van het elementaire waarden van het verzet en de gevolgen van vervolging en onderdrukking in de Tweede Wereld oorlog staan allemaal op een keerpunt 65 jaar na het einde van deze grootste verschrikking in de Nederlandse geschiedenis.

Ook de demografische ontwikkeling van de eerste generatie dwingt ons tot bezinning hoe verder. Met dit in het achterhoofd heeft het bestuur van het C.O.V.V.S. (Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Slachtoffers) besloten op 20 november 2010 een conferentie te organiseren.

“Het verleden verankeren in de toekomst, het levend houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog”.

Het C.O.V.V.S. wil proberen hier de twee belangrijkste aspecten van de Tweede Wereldoorlog voor Nederland samen te brengen: het Europese en het Aziatische deel. Beide groepen hebben dezelfde zorgen weliswaar met verschillende uitgangspunten en aspecten, maar het was één wereldoorlog met twee verschillende eind data 5 mei en 15 augustus 1945 die beide sinds enige decennia uitgebreid herdacht worden in Amsterdam en Den Haag.

De hoofddoelstelling van de conferentie is: het leveren van een concrete en wezenlijke bijdrage aan de verankering van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog voor jongere en toekomstige generaties. Zo verkrijgt men ook een inventarisatie van de vraagstukken die er momenteel bestaan.

De centrale vraag daarbij is: op welke wijze kan de voorlichting en kennisoverdracht over de tweede Wereldoorlog en de centrale waarden waar de verenigingen en comités van oorlogsbetrokkenen voor staan, het best worden gerealiseerd en uitgedragen. Om antwoord te krijgen stellen wij op de conferentie drie thema's centraal:

1. Verankering van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog en de plannen en ideeën die er bij de organisaties bestaan ten aanzien van:

- de toekomst van de organisaties en koepelorganisaties (verjonging van besturen / comités);
- het organiseren van educatieve reizen (Hoe? Door wie? Voor wie?)
- het geven van gastlessen op scholen: hoe, door wie en op welke wijze;
- samenwerking met internationale verenigingen en comités waar Nederlandse bij zijn aangesloten.

2. De beeldvorming over de Tweede Wereldoorlog

a. Met betrekking tot Europa.

Daarin de samenhang van de verschillende aspecten van de Tweede Wereldoorlog met elkaar belicht: zoals vervolging, verzet, onderdrukking, onderduik rechteloosheid etc. etc.

b. Met betrekking tot Nederland-Indië:

Uitgangspunt is dat de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, ook de oorlog in Nederlands-Indië impliceert. Daarbij dient er aandacht te zijn voor de bezetting door Japan, de internering in de kampen, de Bersiap periode etc.

3. Samenwerking

Het zoeken van samenwerking met andere organisaties.

De opzet van deze conferentie is drietal plenaire lezingen en dan op basis hiervan en de eigen ervaring op splitsen in een zevental werkgroepen.

Waarom het mogelijk moet zijn op basis van de lessen uit die oorlog mee te helpen vorm te geven aan een toekomst waarin de rechtsstaat blijft functioneren, waarin antisemitische, vreemdelingenhaat en racisme altijd bestreden zullen worden en waarin luidt en duidelijk zal blijven klinken "Dat Nooit Weer".

De conferentie wordt gehouden in de Eenhoorn in Amersfoort.

Dik de Boef (voorzitter C.O.V.V.S.)

TER ONTSPANNING

Hieronder volgt een aantal raadsels. Als je denkt het antwoord te weten, kun je dit mailen naar de redactie: nplanjer@hotmail.com. In de volgende Natzweilerberichten zullen de antwoorden en degene die de beste antwoorden had, bekend gemaakt worden.

Veel plezier!

1. Een sultan heeft 14 dochters. Hij besluit iedere nacht aan een viertal van zijn dochters een sprookje te vertellen, maar dan zo dat er elke nacht weer een andere combinatie van vier dochters aanwezig is. Hoeveel nachten is de sultan daarmee zoet?
2. Welke letter moet op de punten worden ingevuld om onderstaande twee rijen logisch af te maken?

M J J A ...?

Z Z A N ...?

3. Welke sprinkhaan springt er hoger dan de Eiffeltoren?
4. Waar loop ik?
Ik loop in de ...,
terwijl ik de wolken ...,
denk ik: het wordt een ...

Vul op de puntjes woorden in die dezelfde lettervolgorde hebben, maar waar de spaties op verschillende plekken mogen staan. Voorbeeld:
meneer - men eer - me neer.

Natzweiler Struthof voor 1941 (ingezonden door Pim Reijntjes)

GEBORTE DATA OUD-NATZWEILERS

04-01-1922	Jaap	van Mesdag
30-01-1921	Don	Bamberg
18-05-1922	Skippy	de Vaal
16-06-1916	Velo	Bierman
14-07-1923	Ernst	Sillem
11-08-1922	Abe	Muhlbaum
18-08-1921	Jan	Smeets
19-08-1912	Wim	Roessingh
02-09-1919	Philip	Oprel
13-10-1924	Thijs	Bovenlander
30-10-1919	Pim	Reijntjes
06-12-1921	Jan	van Kuik

Natzweilerreis 2010: donderdag 9 t/m maandag 11 september

KALENDER JAARLIJKSE EVENEMENTEN (www.cogis.nl)

Datum	Evenement	Locatie
12 mei 2010	<u>Expert seminar Crime related Posttraumatic Stress Disorder</u>	Tilburg
25 mei 2010	<u>Het effectief hanteren van de werkrelatie met getraumatiseerde cliënten</u> Eendaagse workshop voor ggz-behandelaars die zich bezighouden met traumagerelateerde problematiek	Utrecht
28 mei 2010	<u>Symposium Culturele psychiatrie en psychotherapie</u>	Amsterdam
1-2 juni 2010	<u>Congres De jeugd-GGZ in 2010</u>	Den Haag
2 juni 2010	<u>Symposium Multidisciplinaire zorg</u>	Utrecht
11-13 juni 2010	<u>11th EMDR European Conference - Trauma and Beyond</u>	Hamburg, Duitsland
13-16 juni 2010	<u>Migration, next generations and future of transcultural psychiatry</u> International Conference on Transcultural Psychiatry (NVvP)	Amsterdam
18 juni 2010	<u>Symposium 'Psychosociale aanpassing na uitzending: klacht of kracht?'</u> Welke vormen van (na)zorg beantwoorden het beste aan de eventuele hulpvragen van veteranen	locatie nog niet bekend
16 september 2010	<u>Masterclass prof. Johan Galtung over de Transcend methode van conflictbemiddeling</u> Georganiseerd door Psychotraumacentrum Zuid-Nederland, Veteraneninstituut en ministerie van Defensie	Den Bosch
vanaf 16 september 2010	<u>Hulpverlening bij oorlogs- en geweldstrauma</u> Vijfdaagse cursus. Brede inleiding in de theorievorming over psychotrauma, en een oriëntatie op de theorie en praktijk van traumabehandeling	Utrecht
vanaf 27 september 2010	<u>Practice oriented course Mental health and psychosocial support in post conflict areas</u> Leergang Geestelijke gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning in postconflictgebieden	Putten
1-2 oktober 2010	<u>2nd International Conference on Survivors of Rape</u> A multidisciplinary approach	Utrecht
16-18 oktober 2010	<u>Annual Conference International Society for the Study of Trauma and Dissociation ISSTD</u> Clinical consequences of complex psychological trauma: assessment, treatment, and recovery	Atlanta, USA
4-6 november 2010	<u>ISTSS Annual Meeting</u>	Montreal, Canada
2 december 2010	<u>Haat: obstakel voor een duurzame vrede</u> Congres over de gedaanten, achtergronden en gevolgen van haat, en de mogelijkheden om haat tegemoet te treden, te beperken en te beheersen	Den Haag

VAN DE PENNINGMEESTER

Op gironummer: 394148 kunt u uw bijdrage overmaken. De Vriendenkring is u bij voorbaat heel erkentelijk.

GIROLOTERIJ

De activiteiten van de Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers, waaronder de uitgave van dit blad, worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro- en of Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

UIT DE KRANT.....

De Telegraaf, Amsterdam, woensdag 3 maart 2010

“Betrokkenheid bij razzia’s en moorden bewezen: Levenslang geëist tegen SS’er Boere”.

Nabestaanden van slachtoffers van SS’er Heinrich Boere reageren hoopvol nu de Duitse justitie voor de rechtbank in Aken, bijna 65 jaar na dato, alsnog levenslang tegen een van de zwaarste Nederlandse oorlogsmisdadigers heeft geëist.

“Ik acht de kans groot dat de rechter de eis overneemt en dat Boere de laatste jaren van zijn leven toch nog achter de tralies gaat”, zegt Teun de Groot, wiens vader in de oorlog in koelen bloede door Boere werd doodgeschoten. De Groot was bij verschillende zittingen van het sinds november vorig jaar lopende strafproces tegen Boere. “Er is veel bewijs aangedragen en alle zogenaamd ontlastende feiten zijn keihard weerlegd. Bovendien is duidelijk gebleken dat Boere zijn misdrijven destijds heel ijverig en bezielde pleegde. Ik hoop dat de rechter zal concluderen dat deze schoft hier alsnog voor dient te boeten”.

Boere sloot zich in de oorlog vrijwillig aan bij de SS en pleegde als moordenaar van het meedogenloze SS-Sonderkommando Feldmeijer in ons land gruwelijke aanslagen. In 1949 veroordeelde de Amsterdamse rechtbank hem bij verstek tot de doodstraf vanwege het doodschieten van Teun de Groot, Fritz Bicknese en Frans Kusters. Later werd die straf omgezet in levenslang.

Pleeggezinnen

“De misdaden van Boere hebben een blijvende uitwerking op het leven van mijn zus, mijn broers en mij gekregen”, vervolgt Teun de Groot. “Toen mijn vader wegviel, is ons hele gezin uit elkaar geslagen. We zijn als kinderen bijna allemaal in de pleeggezinnen beland en lang niet allemaal goed behandeld. Eigenlijk zijn we door toedoen van Boere geestelijk een beetje, maar blijven misvormd geraakt”.

De Nederlands SS’er was verder aantoonbaar betrokken bij razzia’s onder onderduikers in Helden-Paningen waarbij zeven doden te betreuren vielen. Boere ontkwam aan zijn straf omdat hij kort na de oorlog wist te ontsnappen. Enkele jaren geleden verklaarde hij in de Telegraaf dat hij daarbij hulp had gekregen. Volgens Boere zat hij destijds in een arrestantenwagen die

doelbewust vaart minderde en niet goed was afgesloten, waardoor hij kon ontkomen. Al die jaren woonde hij met medeweten van de Nederlandse justitie pal over de grens in het Duitse Eschweiler, waar hij vele tientallen jaren een rustig en onbekommerd bestaan leidde. De rechtbank in Aken doet over drie weken uitspraak.

De Telegraaf

Biografie boezemvriend Prins Bernhard verschijnt vandaag (26/2/10)

Amsterdam, 26 februari 2010 – Rond hem in de steengroeve van concentratiekamp Natzweiler stierven zijn medegevangenen bij bosjes. Van uitputting of wreed neer geknuppeld door een kampbewaarder. “Je wilde je eigen leven redden. Zulke momenten woelen nu nog vaak in mij om, ik haat mijzelf dan. Het zal wel nooit helemaal rustig worden in je binnenste. Ik wou zo graag bij mijn familie terugkomen. Wat een stakkers zijn wij mensen toch”. ‘ Vernichtung durch Arbeit’ was de onmenselijke boodschap van de nazi’s op de koude nevelige berg bij Rothau in de Franse Elzas. Hans Teengs Gerritsen was regelrecht in de beruchte hel voor Nacht un Nebel-gevangenen beland.

De zwarte periode tekende het leven van Gerritsen (1907-1990) voor altijd. Van hem verschijnt vandaag een biografie. Schrijver Arno Borneboek tekent in ‘De oorlog zit me op de hielen’ het interessante leven op van de boezemvriend van Prins Bernhard. Want zo stond hij bij de meeste mensen bekend. Tevens gaf hij het Nederlandse verzet na de oorlog een gezicht en smeedde eenheid. Ook vocht hij als een leeuw om de Tweede Wereldoorlog waardig te herdenken.

Wapenlobbyist

Initiators voor de biografie zijn zoon en naamgenoot Hans Teengs Gerritsen (35) en zijn tweelingzuster Hilda, peetkinderen van Prins Bernhard. Hun vader werd pas na zijn 65ste via de media landelijk bekend als grote voorvechter van het verzet. De oud-spion voor de inlichtingendienst in Londen tijdens de oorlog werd een graag geziene gast in actualiteitenprogramma’s en talkshows. De reden was dat in de jaren zeventig veel tegelijk speelde: de Drie van Breda, de herdenking van de Duitse capitulatie in Wageningen en de redding van hotel De Wereld, de weduwe van Rost van Tonningen en de zaak-Menten. En natuurlijk de Lockheed-affaire rond prins Bernhard, waarin Gerritsen als wapenlobbyist met een indrukwekkend internationaal netwerk een mistige rol speelde. Was hij de man die de prins uit de wind had moeten houden? Of kon hij zich niet verdedigen vanwege de vriendschap met de prins, waarvoor hij betaalde met reputatieschade? ‘Een golf van publiciteit overspoelde hem.

Uiteindelijk kwam Gerritsen met de schrik vrij, maar van Lockheed kwam hij nooit meer af', schrijft Bornebroek.

Voor Gerritsen stond de mens altijd centraal. Onbaatzuchtig zoekend naar praktische oplossingen voor zijn mensen. Dat deed hij in Natzweiler en Dachau en ook na de oorlog. Hij zag bij steeds meer kampvrienden de psychische problemen toenemen.

Missie

De 'nachtmerries van achter het prikkeldraad' hielden hem naar eigen zeggen niet in een greep. Wel voelde hij een nieuwe missei, een levenstaak. Hij kwam op het idee dat verzetsmensen met een oorlogstrauma elkaar moesten steunen en helpen. Toen zijn pad dat van professor Bastiaanse (Jelgersmakliniek) kruiste, was Centrum '45 geboren. Met prins Bernhards hulp kwam de 'stresskliniek' er snel. "Het was de beste klus van zijn leven", oordeelt zoon Hans terugkijken.

Historici en Oranjefans kunnen hun hart ophalen. In de biografie leest de episode over de Drie van Breda als een jongensboek. Toenmalig minister van Justitie, Dries van Agt, wierp in 1972 de knuppel in het hoenderhok door voor gratie voor de drie oorlogsmisdadigers te pleiten. Teengs Gerritsen werd als voorzitter namens het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Slachtoffers (COVVS) een machtige tegenspeler. 'Hij infiltreerde de politiek'. Hoewel Gerritsen emotioneel tegen vrijlating was, ging hij op rationele gronden overstag, aldus de biograaf. Achter de schermen en in de media startte Gerritsen cum suis een campagne voor vrijlating. Het verzet werd op listige wijze buitenspel gezet, aldus Bornebroek. De meerderheid vond dat hun 'generaal', het gezicht van het verzet, was 'overgelopen'. De vrijlating van Aus der Fünt en Fischer vond uiteindelijk in 1989 plaats onder premier Ruud Lubbers.

"De discussie vrat veel oud-verzetsstrijders en nazislachtoffers op van binnen. De trauma's namen toe. Het moest afgelopen zijn, zo vond mijn vader. Hij wist bovendien dat de Twee van Breda niet lang meer zouden leven. Daar had hij zich wel van vergewist", aldus zoon Hans. Voor de familie was het een opluchting. "De dag na hun vrijlating was het meteen klaar, geen onderwerp van gesprek meer. Voor mijn vader en voor ons eindelijk rust".

BOEKBESPREKING

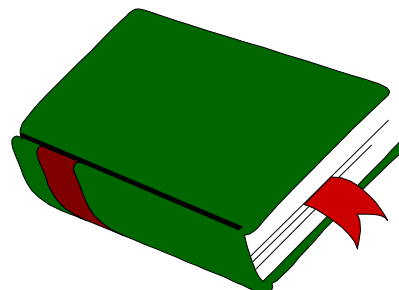
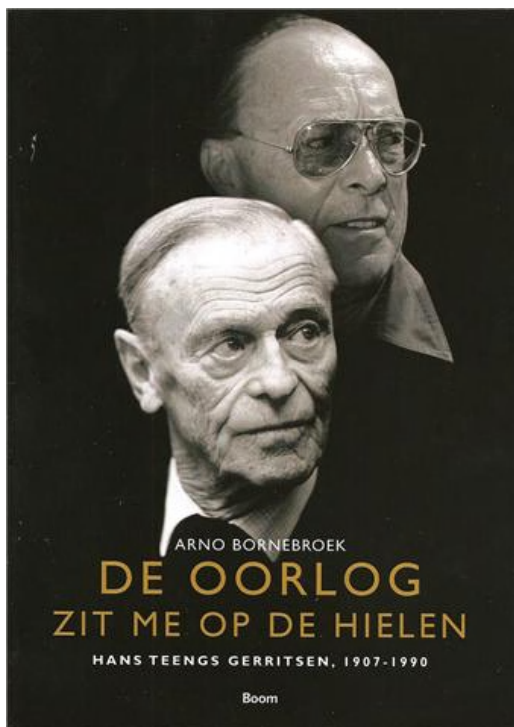
HANS (door Pim Reijntjes)

Op 26 februari was een groot gezelschap aanwezig in de ontvangstruimte van het NIOD, het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie te Amsterdam.

Reden was de presentatie van het boek "De Oorlog zit mij op de Hielen" van Arno Bornebroek, het levensverhaal van Hans Teengs Gerritsen.

Er waren drie sprekers, Jolande Withuis, die namens het NIOD het boek van een kritische beschouwing voorzag, Pim Reijntjes met een verhaal over zijn herinneringen aan zijn voormalige kampgenoot in Natzweiler en Dachau, en de voormalige minister-president Dries Van Agt, die het boek aanbood aan Hans' weduwe Hilda.

Dat er in onze samenleving nog steeds belangstelling bestaat voor dit soort biografieën moge blijken uit het feit dat het boek "Weest manlijk, zijt sterk", over het leven van Pim Boellaard inmiddels zijn vijfde druk beleeft.

Arno Bornebroek "De Oorlog zit mij op de Hielen", ISBN 978 90 8506 807 5

“Krabbels en Klodders in de bezettingstijd” door Frans Brouwer. Frans Brouwer studeerde aan de Haagse Kunstacademie en liet na de Tweede Wereldoorlog zijn creativiteit de loop. Hij tekende 33 strips die de Duitsers en hun geestverwanten op de hak nam. De tekening vormden een daad van een klein verzet. Tijdens zijn leven kwam het echter niet tot publicatie. Pas nu, 65 jaar na de bevrijding en ruim 45 jaar na Brouwers overlijden, zijn de strips uitgegeven bij uitgeverij Matrijs. (Uit De Telegraaf)

“Toen mijn vader een struik werd” door Joke van Leeuwen. Joke van Leeuwen ontving begin mei de Gouden Ganzenveer 2010 voor dit boek dat is uitgegeven bij Uitgeverij Querido. Toda, die voor de oorlog moet vluchten naar een ander land, is de heldin in dit boek. Ze beleeft vreemde en angstige avonturen, maar blijft de wereld om haar heen nuchter bekijken. (Uit De Telegraaf 4 mei 2010).

STICHTING COGIS

Kenniscentrum vervolging, oorlog en geweld

Voor vragen op het gebied van wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen, maar ook voor vragen over zelfhulpgroepen, therapeutische hulp of maatschappelijk werk, en voor literatuur over de tweede wereldoorlog en zijn gevolgen, kunt u terecht bij de Stichting Cogis.

Oorlogsgetroffenen, hun partners en kinderen (ook de naoorlogse generatie) zijn welkom bij

Stichting Cogis
Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht
Tel: 030-234 34 36 (09.00 - 13.00 uur; bibliotheek 09.00 - 17.00 uur)

Bezoek is - na telefonische afspraak - iedere dag mogelijk.

“De bijdrage van Bank Giro Loterij en de Lotto maken het werk van het Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk”.

COLOFON

Redactie	Nicole Planjer & Marjolijn de Loos
Inzenden kopij	Nicole Planjer Mient 42 2564 KP Den Haag Tel: 070 – 3606796
Uiterste datum inleveren kopij: <i>(indien getypt in computer, s.v.p. per e-mail of diskette meesturen)</i>	15 juli 2010
Eindredactie	Nicole Planjer e-mail: nplanjer@hotmail.com & Marjolijn de Loos
Printed by	GrandPrix Copyrette Parnassusweg 214 1076 AV Amsterdam Tel: 020 – 664 59 09 Info@grandprixcopyrette.nl
Reisorganisatie	Marjolijn de Loos en Hannie Holleman e-mail: marjolijndeloos@gmail.com